

starému paleolitu – např. pěstní klín a silicitový nástroj se zoubky (obr. 29: 4). Nelze ovšem vyloučit ani podstatně mladší dataci souboru (cf. industrie z nedalekých Pavlovic u Přerova, Nerudová, Homolka 2004).

Literatura

Diviš, J. 1999: Sušice (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 39, 304–306.

Diviš, J. 2004: Archeologické nálezy od osady Kudlov u Sušic, okr. Přerov. *Archeologie Moravy a Slezska IV*, 16–20.

Nerudová, Z. Homolka, J. 2004: Pavlovice u Přerova (okr. Přerov). *Přehled výzkumů* 45, 109–111.

Summary

Sušice (Sušice u Přerova cadastre, Přerov District). The site Sušice-Kudlov, where post-Paleolithic artifacts were reported earlier, yielded a collection of possible Aurignacian, Middle Paleolithic, and a Late phase of the Early Paleolithic artifacts made on orthoquartzite (“sunboulder-type”), quartz, and erratic flint.

Jan Diviš, Daniel Fryč

Štěpánovice (k. ú. Štěpánovice u Tišnova, okr. Brno-venkov)

Štěpánovice.

Mladý paleolit. Ojedinělý nález. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125601–125602.

Asi 700 m JV od železniční stanice Štěpánovice nad Svratkou, a to mezi zemědělskými objekty a zarostlým srázem k drobné vodoteči v nadmořské výšce cca 265 m, našel Petr Šmacho drobné škrabadlo s hrubou postranní retuší a rydlovitými negativy v proximální části (obr. 30) a malý úštěp. Oba artefakty jsou silně patinované a k jejich výrobě byl použit křídový rohovec. Spolu se skrovnými nálezy z jiných míst tohoto katastru jde o jeden z nejzazších dokladů pronikání paleolitického člověka do nitra Českomoravské vrchoviny.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

Štěpánovice (Štěpánovice u Tišnova cadastre, Brno-venkov District). A small endscraper with burin blows on the base (Fig. 30) was found near Štěpánovice on the Svratka River.

Martin Oliva

Obr. 30. Štěpánovice. Škrabadlo. Kresba T. Janků.

Fig. 30. Štěpánovice. End scraper. Drawing by T. Janků.

Tvarožná (okr. Brno-venkov)

„Velatické vrchy“, Tvarožná III.

Mladý paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125 624.

Ze jmenované trati v severní části katastru pochází několik desítek čepelí a úštěpů (Oliva 1989, 25) k nimž nyní P. Šmacho připojil čepelové škrabadlo z pazourku (obr. 31).

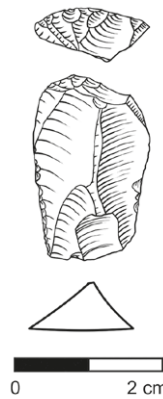
Literatura

Oliva, M. 1989: Paleolit. In: L. Belcredi a kol.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 8–32.

Summary

Tvarožná (Brno-venkov District). Endscraper made on a flint blade was found at the Tvarožná III site (Fig. 31).

Martin Oliva

Obr. 31. Tvarožná. Škrabadlo. Kresba T. Janků.

Fig. 31. Tvarožná. End scraper. Drawing by T. Janků.

Uherský Ostroh (k. ú. Ostrožské Předměstí, okr. Uherské Hradiště)

„Louky“.

Mladý paleolit. Ojedinělý stratifikovaný nález. Záchraný výzkum.

Lokalizace: S-JTSK – X 1191719,07; Y 538857,21.

V roce 2019 pokračovala druhou etapou rekonstrukce polní cesty vedoucí od silnice II/71 severovýchodním směrem do obce Ostrožská Lhota. V rámci této etapy došlo ke skrývkám nadložních sedimentů v celé délce původní polní cesty a vytvoření nové asfaltové silnice. K narušení archeologických situací došlo v polní trati „Louky“, jež se rozprostírá na rozlehlém plochem návrší, které od severozápadu po severovýchod přechází prudšími svahy do inundace potoka Okluky. Nadmořská výška zde osciluje mezi 195–215 m. Na uvedené poloze bylo prozkoumáno několik pravěkých sídlištních objektů (viz kapitola Doba železná v tomto svazku). Při výzkumu jednoho z nich se však podařilo objevit také izolovaný nález bíle patinovaného štípaného artefaktu spočívajícího v intaktní poloze. Vzhledem k tomu, že se zmíněný pravěký objekt nacházel v blízkosti okraje skryté plochy, byla jeho exkavace realizována formou obdélné sondy, která umožnila lépe zdokumentovat stratigrafii výplně. Tento postup však umožnil přesněji zdokumentovat také stratigrafickou situaci v přiléhajícím podloží (obr. 32). Pod 40 cm mocnou ornici (k. 100) zde spočívala vrstva (10–12 cm) jílovitých svahovin světle hnědé až šedohnědé barvy (k. 102). Při dohledech skrývky ornice bylo zjištěno, že jejich mocnost v prostoru návrší kolísá a směrem po svahu zpravidla stoupá. V sondě se dále podařilo

rozpoznat dvě facie podloží. Svrchní, více jílovitou a lehce nahnědlou vrstvu (k. 99a, pravděpodobně pozůstatek B-horizontu holocénní půdy), která přecházela v kompaktnější světle žlutošedou vápnitou spraš s hojnými vysráženinami CaCO₃ (k. 99b). Štípaný artefakt se podařilo objevit při začišťování profilu přímo na rozhraní výše uvedených podložních horizontů (obr. 32, místo nálezů je vyznačeno černým bodem). Po technologické stránce se jedná o drobný (22 × 20 × 4 mm) úštěp s nevýraznou bodovou patkou a známkami odrcení po celé délce distální hrany. Zhotoven je ze středně silně do běla patinovaného eratického silicitu. Místním amatérským sběračům se údajně v této poloze podařilo získat několik dalších ojedinělých artefaktů. Objevena tak mohla být prozatím neznámá stanice z mladého paleolitu, kde mohou být dochovány zbytky intaktních situací.

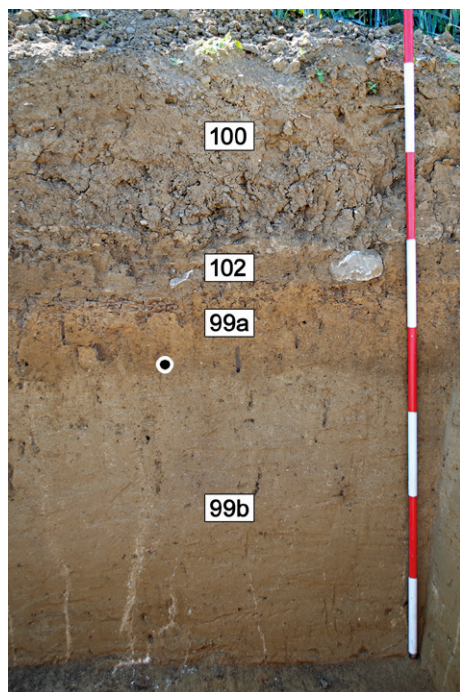
Literatura

Neuvedeno.

Summary

Uherský Ostroh (Ostrožské Předměstí cadastre, Uherské Hradiště District). An isolated Upper Paleolithic erratic flint artifact was found at Uherský Ostroh, within intact sediments (Fig. 32) during a salvage excavation in the field “Louky”.

Jaroslav Bartík

Obr. 32. Uherský Ostroh. Poloha artefaktu. Foto J. Bartík.

Fig. 32. Uherský Ostroh. Artifact location. Photo by J. Bartík.

Zahnašovice (okr. Zlín)

„Na kopci“.

Aurignacien. Sídliště. Povrchový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum, Ústav Anthropos, inv. č. 125701.

U kóty 262,5, odkud byly paleolitické nálezky hlášeny již dříve (např. Skutil 1932, tab. II), vyzdvihl P. Šmacha několik artefaktů: jádro na čepelky (příp. kýlovité škrabadlo) na tlustém úštěpu z radiolaritu (obr. 33), z téže suroviny zlomek retušované čepele a úštěp bez kůry, z pazourku patinovaný semikortikální úštěp. Starobylejší složku, ale nikoli nutně intruzi, představují tři drásadla z jurského a křídového rohovce.

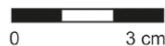
Literatura

Skutil, J. 1932: Janovského paleolitické nálezky z Holešovska. *Naše Valašsko III* (1931), 74–79.

Summary

Zahnašovice (Zlín District), “Na kopci”. P. Šmacha found a carinated scraper (Fig. 33), 3 side scrapers, a retouched blade and some pieces of debitage near the elevation point 313,2.

Martin Oliva

Obr. 33. Zahnašovice. Jádro/škrabadlo. Kresba T. Janků.

Fig. 33. Zahnašovice. Core/end scraper. Drawing by T. Janků.

Želešice (okr. Brno-venkov)

„Waldäcker“, lokalita I.

Paleolit. Sídliště. Povrchový průzkum.

Lokalita je situována na vyvýšenině nad strmým pravým břehem Bobravy, nedaleko soutoku Bobravy se Svatkou. Poloha umožňuje dobrý výhled do Dyjskosvrateckého úvalu. Lokalitu objevil v roce 1936 J. Simon a o něco později ji uvedl do literatury H. Freising (1941). Větší kolekci z lokality popsal K. Valoch (1956) a naposledy byla revidována Škrdlou et al. (2011).

Podle Valocha (1956) kolekce z lokality obsahuje hojná škrabadla včetně kýlovitých aurignackých s lamelovitou retuší, listovité hroty, jersmanowické hroty, drásadla a další retušované nástroje. Při revizi lokality v rozmezí let 2010–2011 byla získána kolekce více než 700 artefaktů, která byla typologicky nepříliš vyhraněná a publikována proto byla jen její surovinová analýza (Škrdlou et al. 2011). Další artefakty byly získány ještě v průběhu několika následujících let.

Přestože, jak bylo výše zmíněno, nově získaná kolekce neobsahuje větší počet výrazných nástrojů, je v ní zastoupen ojedinělý artefakt, který si podle našeho názoru zaslouží bližší popis. Jde o hrot s obloukovitou otupující retuší, který je vyroben z rohovce typu Krumlovský les (obr. 34). Podobné hroty jsou charakteristické pro industrie z počátku mladého paleolitu (Châtelperronien a Uluzzien). Geograficky blíže Moravě byly popsány na lokalitě Kraków-Zwierzyńiec, kde, přestože se vyskytují v horizontu s podobnými typy nástrojů jako v Želešicích, se uvažuje spíše o nehomogenitě souboru a o specifickém časně mladopaleolitickém horizontu s těmito hroty (Stefaňski 2018 s lit.). Další podobný nález K. Valoch (1956) v prostoru Bobravy nezaznamenal, ale hrot typu Châtelperron zmiňuje z Podstránské (Valoch 1974, tab. XII: 5). J. Svoboda (1987, obr. 33: 8–10) atypické châtelperronské hroty popsal z Líšně. Ve stratifikovaném kontextu ale dosud nalezeny nebyly. Proto by bylo zajímavé se při analýzách dalších kolekcí na možnou přítomnost podobných artefaktů zaměřit – i když jejich identifikace, zejména v případě zlomených kusů, nebude jednoznačná.